

ที่ นร ๐๒๐๓/ว๕๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๓๕

เรื่อง การปรับปรุงวิธีการเสนอร่างกฎหมายของส่วนราชการต่าง ๆ ต่อคณะรัฐมนตรี

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๑๓๕

ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้

ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๓๑ มาเพื่อถือปฏิบัติ นั้น

ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๕ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเรื่อง การปรับปรุงวิธีการเสนอร่างกฎหมายของส่วนราชการต่าง ๆ ต่อคณะรัฐมนตรีและให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีร่วมกันปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ร่วมกันปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวเสร็จแล้ว ดังสำเนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่ส่งมาพร้อมนี้ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๕ ตอนที่ ๕๑ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๓๕ แล้ว

/ จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานหรือองค์การของรัฐในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

นาวาอากาศเอก

ขอแสดงความนับถือ

(โสภณ สุวรรณรุจิ)
เลขาธิการ คณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๒๔๒๘๑๕๐

สำเนาถูกต้อง

(นายเทพพล มณีรัตน์)
เจ้าพนักงานธุรการ ๔

๒๕ เม.ย. ๕๕

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๔๗๔

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๔๗๐ เพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอร่างกฎหมายของส่วนราชการต่าง ๆ ต่อคณะรัฐมนตรี ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่จะลดขั้นตอนการพิจารณาของทางราชการให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๗๔"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๗๔ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๒ ว่าด้วยการเสนอร่างกฎหมาย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

" ส่วนที่ ๒

การเสนอให้มีกฎหมายขึ้นใหม่หรือเสนอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย

ข้อ ๑๖ ภายใต้บังคับส่วนที่ ๑ ว่าด้วยการเสนอเรื่องทั่วไป ในการเสนอขอให้มีกฎหมายขึ้นใหม่หรือเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจัดทำและจัดส่งบันทึกวิเคราะห์สรุปและเอกสารประกอบการพิจารณาให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตามจำนวนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๑๖ ทวิ บันทึกวิเคราะห์สรุปตามข้อ ๑๖ ต้องมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอขอให้มีกฎหมายขึ้นใหม่หรือเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน โดยให้ชี้แจงด้วยว่าเรื่องที่เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณานั้นส่วนราชการเจ้าของเรื่องได้พิจารณาแล้วเห็นว่า

/(ก)

(ก) เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการทางกฎหมายหรือมีกฎหมายรองรับ โดยไม่อาจใช้มาตรการทางบริหาร เช่น มติคณะรัฐมนตรี แทนได้

(ข) เป็นกรณีที่กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังครอบคลุมไปถึง มิใช่เป็นกรณีที่เกิดจากการไม่บังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพ

(ค) เป็นเรื่องที่จะต้องมีการกฎหมายขึ้นใหม่เพื่อรองรับโดยไม่อาจหรือไม่สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันให้ครอบคลุมไปถึงเรื่องดังกล่าว

(๒) ความเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายโดยส่วนราชการต่าง ๆ ที่เป็นผู้รักษาการตามกฎหมายอื่นโดยให้ระบุว่าได้มีการหารือส่วนราชการต่าง ๆ นั้นแล้วหรือไม่ และการใช้กฎหมายที่เสนอนี้จะส่งเสริม ชัดแย้ง หรือเข้าขัดกับการใช้กฎหมายของส่วนราชการอื่นหรือไม่ พร้อมด้วยเหตุผล และหากไม่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายโดยส่วนราชการอื่น ก็ให้ระบุยืนยันไว้ด้วย

(๓) การขอข้อมูลหรือความเห็นจากส่วนราชการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง หากไม่มีการขอข้อมูลหรือความเห็น ก็ให้ระบุเหตุผลไว้ด้วย

(๔) กฎหมายที่เสนอนั้นกำหนดให้มีการขออนุญาตเพื่อทำกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือไม่และมีความจำเป็นเพียงใด จะใช้วิธีการกำกับดูแลในภายหลังแทนวิธีการขออนุญาตก่อนกระทำได้หรือไม่ กฎหมายดังกล่าวสร้างขั้นตอนหรือมีช่องทางสร้างขั้นตอนขึ้นใหม่หรือไม่ และขั้นตอนนั้นมีความจำเป็นเพียงใด จะลดลงอีกได้หรือไม่

(๕) ประเด็นปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาคือต้องการเสนอให้ คณะรัฐมนตรีพิจารณาวินิจฉัย. ในกรณีที่ยังมีความเห็นแตกต่างกันระหว่างส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ถ้ามีหลายประเด็น ให้แยกเป็นข้อ ๆ

(๖) หลักการในประเด็นสำคัญ ๆ ที่ส่วนราชการเจ้าของเรื่องเห็นว่าควรจะมีอยู่ในร่างกฎหมายดังกล่าวโดยแยกเป็นข้อ ๆ

ข้อ ๑๖ ครี เอกสารประกอบการพิจารณาตามข้อ ๑๖ ที่ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องจัดทำ ได้แก่เอกสารดังต่อไปนี้

/ (๑)

(๑) ในกรณีที่เป็นเรื่องที่จะต้องออกเป็นพระราชบัญญัติหรือพระราชกำหนด

(ก) ถ้าเป็นการร่างขึ้นใหม่ทั้งฉบับ ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จัดทำร่างกฎหมายที่จะเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และสรุปสาระสำคัญของร่างกฎหมาย ดังกล่าวเป็นข้อ ๆ พร้อมทั้งเหตุผลและความจำเป็น

(ข) ถ้าเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจัดทำสรุปหลักการในประเด็นสำคัญที่เห็นว่าควรจะมีอยู่ในร่างกฎหมายดังกล่าวโดยแยกเป็นข้อ ๆ และจะต้องมีรายละเอียดเพียงพอที่จะใช้เป็นแนวทางในการร่างกฎหมายในเรื่องนั้นได้ พร้อมทั้งเหตุผลและความจำเป็นโดยไม่ต้องจัดทำร่างกฎหมายเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตรา ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องดำเนินการเช่นเดียวกับใน (๑) (ก)

(๒) ในกรณีที่เป็นเรื่องที่จะต้องออกเป็นพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรืออนุบัญญัติอื่น

(ก) ถ้าเป็นการร่างขึ้นใหม่ทั้งฉบับ ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่อง จัดทำร่างกฎหมายและเอกสารเช่นเดียวกับใน (๑) (ก)

(ข) ถ้าเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจัดทำร่างกฎหมายและเอกสารเช่นเดียวกับใน (๑) (ก) และจัดทำบัญชีเปรียบเทียบบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันกับร่างกฎหมายที่แก้ไขใหม่โดยระบุถึงความแตกต่างของสาระสำคัญ พร้อมทั้งเหตุผลที่ขอแก้ไขโดยสรุป ตามแบบบัญชีหมายเลข ๔ ที่ยกระเบียบนี้ด้วย

(๓) ในกรณีที่ต้องมีเอกสารแนบท้าย (เช่น แผนที่ แผนผัง บัญชีรายชื่อ) ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องรับรองความถูกต้องของเอกสารแนบท้ายดังกล่าว และมีคำรับรองของส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องว่า ได้มีการหารือและตรวจสอบร่วมกันแล้ว

(๔) ในกรณีที่เป็นการเสนอปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมหรือภาษีอากรต่าง ๆ ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจัดทำตารางเปรียบเทียบอัตราที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกับอัตราที่เสนอใหม่ด้วย

ข้อ ๑๓ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วยในหลักการที่จะให้มีกฎหมายขึ้นใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ถ้าคณะรัฐมนตรีเห็นสมควรส่งเรื่องดังกล่าวให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาดำเนินการ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งร่างกฎหมายหรือสรุปหลักการในประเด็นสำคัญที่ควรมีในร่างกฎหมายและเอกสารประกอบที่ส่วนราชการเจ้าของเรื่องได้จัดทำไว้และได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามข้อ ๑๖ ตรี (๑) (ก) หรือ (๒) หรือตามข้อ ๑๖ ตรี (๑) (ข) แล้วให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาหรือจัดทำเป็นร่างกฎหมาย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๓ ทวิ ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องที่ส่งให้ดำเนินการนั้นยังมีข้อเท็จจริงและรายละเอียดไม่เพียงพอต่อการดำเนินการต่อไป เนื่องจากส่วนราชการเจ้าของเรื่องยังมิได้ดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๖ ทวิ หรือข้อ ๑๖ ตรี สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจส่งเรื่องดังกล่าวคืนไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบว่าเป็นต้องมีข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดใดเพิ่มเติม

ข้อ ๑๓ ตรี ร่างกฎหมายที่กรรมการร่างกฎหมายหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการจัดทำและหรือตรวจพิจารณาเสร็จแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการดังนี้

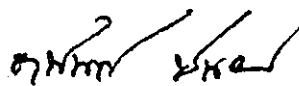
(๑) จัดทำรายละเอียดชี้แจงข้อสาระสำคัญแห่งร่างกฎหมายนั้นโดยให้สรุปสาระสำคัญเป็นข้อ ๆ ระบุมาตราหรือข้อ พร้อมทั้งเหตุผลและความจำเป็น ตลอดจนข้อสังเกตเกี่ยวกับผลดีผลเสีย (ถ้ามี) ในการที่จะต้องมีหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายนั้น ๆ ด้วย

(๒) ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน จัดทำบัญชีเปรียบเทียบบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันและร่างกฎหมายที่แก้ไขใหม่พร้อมทั้งเหตุผลโดยสรุป

(๓) จัดส่งร่างกฎหมายที่ได้ดำเนินการเสร็จแล้วพร้อมทั้งเอกสารประกอบการพิจารณาตาม (๑) และ (๒) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตามจำนวนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๑๘ ในกรณีร่างกฎหมายกำหนดให้ต้องมีแผนที่ แผนผัง หรือเอกสารแนบท้าย หรือร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ แม้ไม่มีบทบัญญัติให้มีแผนที่หรือแผนผังแนบท้าย ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจัดส่งเอกสารดังกล่าวที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตามจำนวนที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด"

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๔

(นายอนันต์ บันยารชุน)

นายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นายมหาท มณีทัศน์)

เจ้าพนักงานธุรการ ๔

๒ เม.ย. ๓๔